

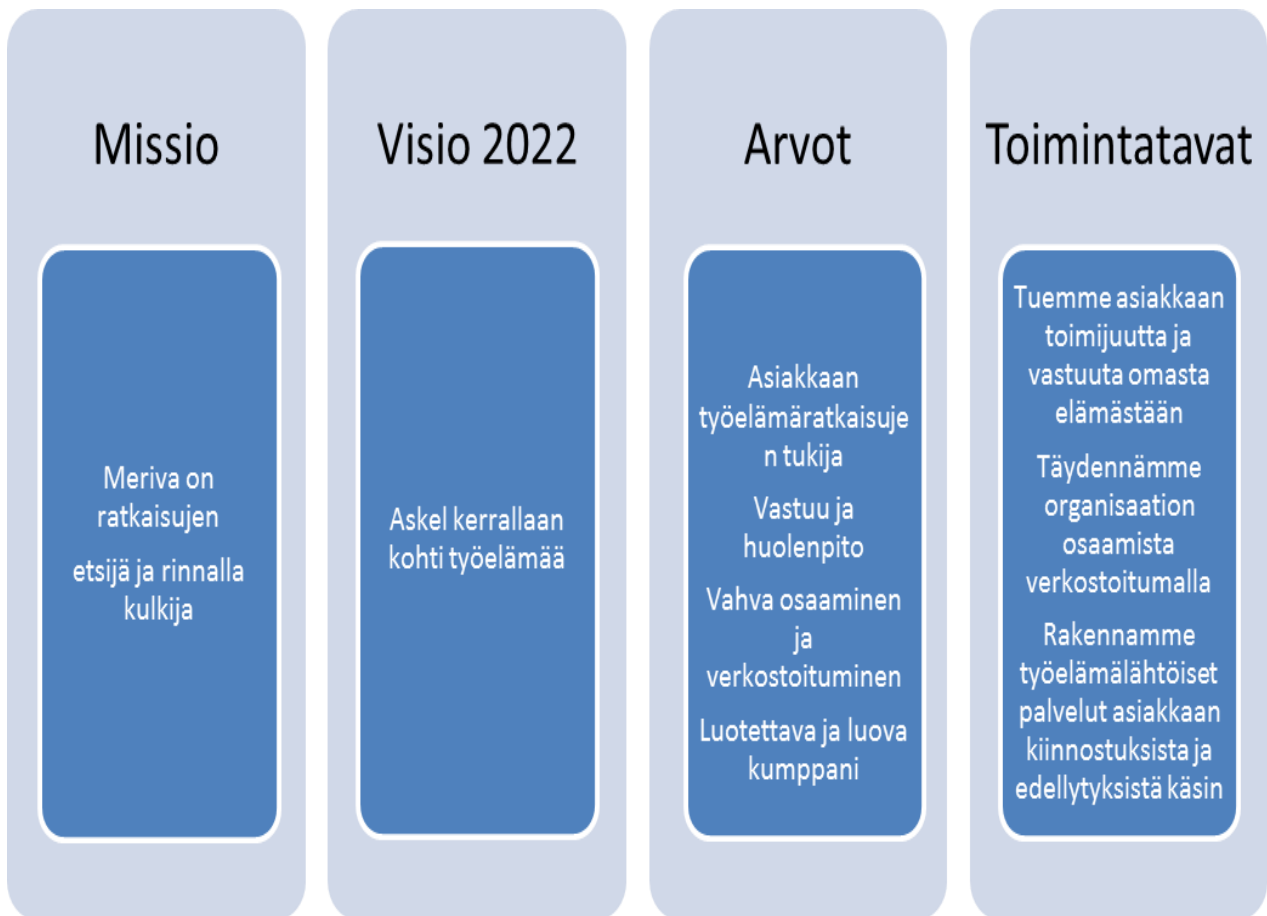
**Ratkaisujen etsijä
ja
rinnalla kulkija**

**Askel kerrallaan kohti
työelämää**

**Toimintakertomus
2020**

MERIVAN STRATEGIA.....	3
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020	3
1 Toimitusjohtajan katsaus.....	4
2 Tavoitteet ja painopistealueet 2020.....	5
3 Työpajatoiminta	5
3.1 Työpajatoiminnan tarkoitus ja keskeiset osa – alueet.....	5
3.2 Työpajat	6
4 Kuntoutus- ja valmennustoiminta sekä yhteistyö	7
4.1 Kuntoutuksen ja valmennuksen resurssit sekä kehittäminen.....	8
4.2 Seuranta ja arviointi	8
5 Hankkeet	9
5.1 Kehittämishankkeet.....	9
5.2 Yhteistyöhankkeet.....	11
6 Työmarkkinoille kuntouttavat ja työelämäosallisuutta edistävät sosiaalisen työllistämisen palvelut	12
6.1 Työmarkkinoille valmentavat palvelut	12
6.2 Työmarkkinoille kuntouttavat palvelut	13
7 Muille kuin kaupungille tuotetut työmarkkinoille kuntouttavat ja valmentavat lisäpalvelut	15
8 Verkostoyhteistyö	15
9 Tunnusluvut ja käyttöaste	16
10 Laatu- ja henkilöstön osaamisen kehittäminen	17
10.1 Henkilöstön osaamisen kehittäminen.....	17
10.2 TYKY-toiminta vuodelle 2020	18
10.3 Henkilöstö	18
11 Hallintoelimet, työryhmät ja henkilöstö vuonna 2020.....	19
11.1 Hallinto.....	19
11.2 Lähipiirisuhteet	19
11.3 Työryhmät.....	20
12 Talous.....	21
13 Tilinpäätös.....	22
Liitteet	1
Toimenpideohjelma 2020 toteutuminen	1

MERIVAN STRATEGIA

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

Meriva sr on sosiaalipalvelujen tuottaja. Säätiön tarkoituksena on järjestää sosiaalisena palveluna suojatyötä sekä työtoimintaa pitkäaikaistyöttömille, syrjäytymisuhan alaisille nuorille, vajaakuntoisille, mielenterveyskuntoutujille ja muille vaikeasti työllistyville henkilöille sekä järjestää ja kehittää muuta tähän liittyvää kuntouttavaa toimintaa ja koulutusta.

Vuoden 2020 tuotot ja muut tuotot yhteensä olivat noin 2 milj. € ja säätiöllä oli asiakkaana 309 eri henkilöä. Säätiö on Kemin kaupungin, Keminmaan kunnan, Kemin seurakunnan ja 10 alueellisen sosiaali- ja terveysjärjestön perustama. Säätiö on alansa johtava asiantuntijaorganisaatio Meri – Lapin alueella.

Säätiö uudisti strategiansa vuoden 2019 alussa. Merivan arvot ovat

- luotettava ja luova kumppani
- asiakkaan työelämäratkaisujen tukija
- vahva oma osaaminen ja verkostoituminen
- vastuu ja huolenpito

1 Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2020 oli uuden Kemin kaupungin valtuuston syksyllä 2019 hyväksymän kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen ensimmäinen toimintavuosi.

Vuosi oli hyvin poikkeuksellinen koronapandemian johdosta. Keväällä 2020 säätiön toiminnoista suljettiin maan hallituksen päätöksellä kuntouttava työtoiminta ja Kemikammari. Osa säätiön henkilöstöstä lomautettiin em. sulkutoimenpiteiden ajaksi. Tämän jälkeen säätiön toiminnassa oli vaihteluita koronatilanteen muuttuvien rajoitusten takia.

Kemin kaupungin ja säätiön välisen kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen mukaan säätiön käyttöaste oli 93,33 %, ja koko säätiön osalta 94,02 %. Käyttöastetta voidaan pitää hyvänä ottaen huomioon koronavuoden rajoitukset.

Hanketyössä jatkettiin säätiön palvelujen kehittämistä. Lapin AMK:n hallinnoimaa SOKU2 – hanke päättyi vuoden 20 alkupuolella. Myös Lappian hallinnoimat Sujuva – hanke ja Työpajat osaksi oppimisympäristöjä – hanke päättyivät v. 2020. Uusi Lapin AMK:n hallinnoiman Kulttuurit yhteiselle polulle - hanke (KUPO – hanke) sai rahoituksen vuosille 2020 – 2022. Meriva on osatoteuttajan hankkeessa, jossa kehitetään luontolähtöisiä valmennusmenetelmiä. Yhdessä Etänä – hankkeen avulla haettiin uusia tapoja tehdä asiakastyötä etänä erilaisten sovellusten avulla.

Meriva oli mukana myös maakunnallisessa Sosiaalisesti Kestävä Talous – hankkeessa ja Lapin säätiöiden yhteisessä Osuuskunnan esiselvityshankkeessa.

Kemikammarin toiminta jatkui edellisen vuoden tapaan. STEA:n avustus Kammarin toimintaan oli 100 000 euroa.

Säätiön uuden strategian mukaisesti nuorten palveluita vahvistettiin merkittävästi. Nuorten palveluiden kehittämisessä verkkopalveluiden ja eri alustojen käyttö oli erittäin tärkeää koronavuoden rajoituksista johtuen.

Kemin työllisyyspalveluiden kanssa yhteistyö jatkui tiiviinä, samoin työllisyyspalveluiden hankkeiden kanssa. Kemin Kohtaamo – hankkeen kanssa nuorten palveluita ja palveluprosesseja tehostettiin sijoittamalla loppuvuodesta 2020 kunnan Ohjaamo – palvelut ja Merivan nuorten palvelut fyysisesti samaan tilaan.

Säätiön talouteen kaupunkisopimuksen leikkaaminen ja verottajan alv – ratkaisut tuottivat suuria haasteita erityisesti kassavirran ja maksuvalmiuden osalta. Säätiö on pystynyt kuitenkin rahoittamaan investointinsa, ja on taseeltaan velaton yhteisö.

Yhteistyö kuntien ja TE - hallinnon kanssa on ollut tiivistä niin hallinnosta kuin asiakastyöstä vastaavienkin osalta. Yhteistyö siirtyi kohtaamisista etäkokouksiin. Kemin kaupungin työllisyyspalvelut, työhönkuntoutuksen ja –valmennuksen toimijat, alueen yrityksen ja oppilaitokset, uuden työllisyyskokeilun valmistelu ja laaja yhteistyöverkosto linkittyvät tiiviisti säätiön asiakastyöverkoston.

Säätiön toimitusjohtaja on valtakunnallisen Säätiöoktetti ry hallituksen jäsen, ja osallistui tiiviisti VATES:n koordinoiman valtakunnallisen välityömarkkinatoimijoiden yhteistyöryhmän työskentelyyn.

2 Tavoitteet ja painopistealueet 2020

Tavoitteena on kuntoutus- ja valmennustoiminnan avulla vahvistaa eri palveluissa olevien henkilöiden voimavaroja, elämänhallintaa ja osaamista sekä tukea heitä siirtymissä kohti koulutusta tai työelämää.

Eri asiakasryhmien työllistymisedellytysten parantumisen lisäksi tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta sekä kehittää kuntoutuksen ja valmennuksen työmenetelmiä, koulutusta ja verkostomaista työtä.

Vuoden 2020 painopistealueista työhönkuntoutuksen ja – valmennuksen palveluiden sisältöihin haettiin uusia tuulia luontolähtöisten menetelmien kehittämishankkeella (KUPO – hanke). Nuorten työpajatoiminnan uuden toimintamallin kehittämistä jatkettiin säätiön sisäisellä projektilla ja yhteistyössä Kemin Kohtaamo – hankkeen kanssa.

Lapin säätiöiden yhteistyö- ja esiselvityshankkeissa pyrittiin varautumaan toimintaympäristön muutoksiin ja tulevaan ohjelmakauteen (Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävä kehitys – hanke ja Lapin tuetun työllistämisen osuuskunta – hanke)

Kemin kaupungin ja säätiön välisen kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen toteutuksessa onnistuttiin käyttöasteella mitattuna hyvin. Sopimuksen seuranta hoidetaan yhteistyössä kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa.

3 Työpajatoiminta

3.1 Työpajatoiminnan tarkoitus ja keskeiset osa – alueet

Työpajatoiminnan tarkoituksena on työn tekemisen ja valmennuksen avulla vahvistaa asiakkaan elämänhallintataitoja sekä valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työhön. Työtoiminnan sisältö sovitetaan asiakkaan henkilökohtaisen tilanteen mukaisesti niin, että se on työ- ja toimintakykyä edistävää, aktivoivaa ja kuntouttavaa sekä asiakkaalle mielekästä ja riittävän haastavaa.

Merivalla työtoimintaa toteutetaan säätiön omissa työyksiköissä asiantuntevien työvalmentajien ohjauksessa. Asiakkaalla on palvelusopimuksesta riippuen mahdollisuus osallistua työtoiminnan puitteissa myös ryhmätoimintoihin. Työtoiminnan tavoitteena olevan asiakkaan sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta vertaisryhmän tuki on kuntoutumis- ja valmentautumisprosessin aikana usein merkittävässä asemassa.

3.2 Työpajat

Merivalla kuntoutus- ja valmennuspalveluja tarjotaan kuudessa eri työyksikössä. Niissä asiakkaalla on henkilökohtaisten tavoitteidensa mukaisesti mahdollisuus päivittäiseen toimintaan osallistumiseen, erilaisten työtehtävien kokeilemiseen, oman osaamisensa kartoittamiseen ja myös uuden oppimiseen. Työyksikköä valittaessa huomioidaan asiakkaan omat toiveet, kiinnostukset sekä mahdollinen aiempi osaaminen. Työympäristöt ja -tehtävät on pyritty suunnittelemaan niin, että ne olisivat asiakkaille mielekkäitä ja heidän tavoitteidensa kannalta tarkoituksenmukaisia.

Meriva kierrätys kierrätysyksikkö Oklaholmankadulla (380m²) ottaa vastaan kaiken kierrätysmateriaalin ongelmajätteitä lukuun ottamatta. SER- romun vastaanotto toteutetaan Perämeren Jätehuollon yhteistyökumppanina. Toimitiloissa kunnostetaan ja remontoidaan huonekaluja. Työkalustukseen kuuluu monipuolinen valikoima käsityökaluja sekä pienimuotoiseen puuntyöstöön tarvittavia koneita. Syväkankaan yksikössä tehdään myös pienimuotoisia uusiotuotteita.

Tietotalossa (Valtakatu 27–29, 800m²) toimivat **Meriva koti-, kuljetus ja kiinteistöpalvelut. Toimistotyö** on myös räätälöidysti mahdollista. Kotiin annettavat palvelut auttavat kuntalaisia erilaisissa pienissä kodintöissä korvausta vastaan. Työtehtäviä ovat asiakaspalvelu / töiden järjestely, pihatyöt, siivoustyö, noutopalvelu ja asiointipalvelu. Lisäksi tehtäviin kuuluvat säätiön sisäiset ajot.

Goodwill – Kemi kierrätysmyymälä toimii myös Tietotalossa. Goodwill konsepti on 1902 Yhdysvalloissa perustettu ja sen tavoitteena on työllistää / kuntouttaa / kouluttaa vaikeassa työmarkkina asemassa olevia henkilöitä. Myymälä toimii kuten mikä hyvänsä myymälä brändiohjeen mukaisesti.

Tietotalon kierrätyksen työtehtäviä ovat mm. materiaalin talteenotto-, uusiotuotteiden valmistus-, puhdistus-, varasto- ja tekstiilihuoltotyöt.

Meriva Pesula sijaitsee Karjalahden teollisuusalueella (Karjalahdenkatu 18). Pesulassa tuotetaan alihankintana alueen yhteisöille ja yrityksille pienimuotoista työvaatehuoltoa sekä korjauspalvelua. Yksikön pääasiallisia työtehtäviä ovat pyykin lajittelu- ja pesu, kuivaus ja mankelointi sekä pussitustyöt. Lisäksi pesulassa suoritetaan kevyen osaamistason matkamuijosten valmistusta. Pesulassa käytössä olevat tilat n. 400 m².

Pesulan tiloissa sijaitsee myös ryhmätila, jossa toteutetaan sekä säätiön omia ryhmätoimintoja, että ostopalveluna ryhmiä.

Meriva Pienkone/moottoripajalla Karjalahdella (Karjalahden katu 20) on käytössään n. 370m². Toiminta perustuu erilaisten moottorien ja pienkoneiden korjaukseen ja huoltoon. Pajalla on myös käytössä metallin muokkaukseen tarvittava perustyökonekanta. Työtehtäviin kuuluvat ajoneuvojen pienimuotoiset remontti- ja huoltotyöt, pienkoneiden uudelleen käyttöönotto huoltotyöt sekä muut korjaus- ja koneistustyöt. Lisäksi yksikössä tuotetaan alihankintana erilaisia metallialaan liittyviä töitä.

Meriva Mediapaja (Valtakatu 11 – 13) on ammattipaja, jossa asiakkaalla on mahdollisuus kehittää osaamistaan media-alan työtehtävissä. Paja on suunnattu media-alalta valmistuneille tai vastaaviin opintoihin suuntautuville nuorille. Asiakkaan työskentelyn aikainen osaaminen tunnustetaan ja opinnollistetaan. Osaamista peilataan media-alan

ammatin tutkintojen perusteisiin, jolloin asiakkaan on mahdollista hyödyntää saamaansa osaamistodistusta opintojen eteenpäin viemiseen.

Kansalaistalo – hanke, Kemikammari toimii yhdessä Kemin kaupungin seniorineuvontapisteiden kanssa S-Marketissa (entiset postin tilat). Kemikammarissa on kaikille avointa toimintaa. Normaalityössä Kammarilla toteutetaan mm. erilaisia infotilaisuuksia, työllisyystiistaita, jumppa- ja käsityöryhmiä, keskusteluryhmiä jne. Koronapandemiasta johtuen toimintaa on jouduttu ajoittain rajaamaan paljon. Kammari onkin toiminut myös ns. etäKammarina (Yhdessä Etänä – hankkeessa kehitettiin etäKammarin toimintamallia).

4 Kuntoutus- ja valmennustoiminta sekä yhteistyö

Tavoitteellisen, asiakaslähtöisen ja yksilöllisyyteen perustuvan kuntoutus- ja valmennustoiminnan keskeisiä osa-alueita ovat työtoiminta joko Merivan omissa työyksiköissä tai seinättömänä pajana, yksilövalmennus, ryhmätoiminnot sekä verkostoyhteistyö. Yleisinä tavoitteina ovat asiakkaan elämänhallinnan, osallisuuden, sosiaalisten taitojen ja omien voimavarojen vahvistaminen sekä työmarkkina- ja valmiuksien parantaminen.

Toiminnan sisältö perustuu asiakkaan ja verkoston kanssa laadittuun **sopimukseen ja alustavaan tavoitteenasetteluun**. Valmennustyön päämääränä on asiakkaan positiivinen sijoittuminen jakson jälkeen sekä prosessin saumattoman jatkumisen varmistaminen. Tarkoituksena on, että asiakkaalla on palvelun jälkeen realistinen opiskeluun, työllistymiseen tai työ- ja toimintakyvyn selvittelyihin liittyvä suunnitelma ja ettei hän palaa työttömäksi työnhakijaksi. **Jatkosuunnitelman** toteuttamista voidaan tarvittaessa tukea yksilövalmennuksen keinoin.

Verkostokokoukset ovat olennainen osa Merivan asiakasprosesseja. Tarkoituksena on seurata asiakkaan edistymistä ja tavoitteiden toteutumista. Verkostokokoukset järjestetään ennalta sovittuina ajankohtina, minkä lisäksi verkostoyhteistyössä voidaan tarvittaessa hyödyntää myös esimerkiksi puhelinta ja suojattua sähköpostia. Etäyhteyksien käyttö (ryhmäpuhelut, Teams -alusta) on lisääntynyt vuoden 2020 koronaviruspandemian myötä.

Ryhmätoimintoja toteutetaan osana Merivan asiakastyötä. Tavoitteena on edistää asiakkaiden tietoisuutta olemassa olevista palveluista ja antaa osallisuutta vahvistavia virikkeitä itselle sopiviin palveluihin tai harrastustoimintaan hakeutumiseen. Vuonna 2020 koronaviruspandemia, poikkeustilan aika valmiuslakeineen sekä vaihtelevat rajoitukset kokoontumisissa ja suositukset sosiaalisten kontaktien vähentämisestä ovat vaikuttaneet ryhmämuotoisen toiminnan toteutukseen. Sitä on kuitenkin ollut tarjolla asiakkaille osana kuntouttavan työtoiminnan etäpalvelua.

Ryhmätoimintaa on toteutettu Discord-alustalla. Teemat ovat olleet samansuuntaisia kuin lähiryhmissä: elämänhallinta, hyvinvointi, koulutuksen mahdollisuudet ja työnhakuvalmiudet eri näkökulmista. Etätoiminnassa on pyritty huomioimaan kokonaisvaltaisesti asiakkaan psyykinen ja fyysinenkin hyvinvointi. Asiakkaita on ohjattu paikallisten hankkeiden tarjoamien sekä julkisten palveluiden piiriin ja pohdittu, miten omaa hyvinvointia voisi itse aktiivisesti ylläpitää koronarajoitteiden aikana.

Tutustumiskäyntien tai asiantuntijavierailujen sijaan etäryhmiin saatiin mukaan joitakin vierailijoita. Lisäsisältöä ryhmiin on antanut Merivalla meneillään oleva Kulttuurit yhteisillä poluilla -hanketyö, jonka yhtenä ideana on luontolähtöisen valmennuksen kehittäminen. Yhdessä etänä -hankkeen kautta saatiin teknistä tukea etäpalvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Oppilaitosten kanssa tehdään asiakasprosesseihin liittyvää yhteistyötä. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat ammattiopisto Lappia, ammattiopisto Luovi sekä Lapin ammattikorkeakoulu. Tutustumiskäyntien ja asiantuntijavierailujen kautta Merivan asiakkailta on mahdollisuus saada laajasti ajankohtaista tietoa opiskelun mahdollisuuksista sekä motivoitua omien tavoitteidensa työstämiseen ja toteuttamiseen. Koronapoikkeustilan vuoksi ryhmien oppilaitosvierailuja ei järjestetty v. 2020. Asiakkaiden yksilöllisiä suunnitelmia on silti viety yhteistyössä eteenpäin ja asiakkaiden jatkosijoittuminen koulutuksiin on ollut mahdollista.

Kemin kaupungin työllisyyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä Merivan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Koronatilanteen ja sen palvelujen toteuttamismahdollisuuksiin aiheuttamien muutosten tiimoilta yhteistyö oli joustavaa ja osapuolten tahtotila asiakkaiden palvelujen jatkuvuuden takaamiseen vahva. Meriva on osallistunut säännöllisesti työllisyyspalvelujen ja L-PKS:n Kuntoutustutkimusyksikön yhteispalaveriin, joissa tavoitteena sujuvoittaa asiakasyhteistyötä. Lisäksi vuoden aikana on tehty tulevien hankkeiden suunnitteluun liittyvää asiantuntijayhteistyötä.

Meriva tekee **tuotannon ja alihankinnan** osalta **yritysyhteistyötä** Meri-Lapin alueen yritysten ja yhteisöjen kanssa. Lisäksi osallistutaan erilaisiin alueen kehittämishankkeisiin, joilla pyritään edesauttamaan valmennusasiakkaiden sijoittumista avoimille työmarkkinoille.

4.1 Kuntoutuksen ja valmennuksen resurssit sekä kehittäminen

Merivalla on käytössään Kemin keskustassa Monikulmassa (Valtakatu 11-13) sijaitseva toimitila (240 m²), joka koostuu ryhmätilasta sekä hallinnon, yksilövalmentajien sekä hanketyöntekijöiden työtiloista. Vuonna 2020 ryhmätoiminnoissa käytettiin lisäksi Pesulan työyksikössä (Karjalahdenkatu 18) sijaitsevaa ryhmätilaa sekä tarpeen mukaan Merivan ulkopuolisia tiloja.

Kuntoutus- ja valmennuspalvelujen osalta on vuoden 2020 alusta alkaen noudatettu uutta palvelu- ja toimintasuunnitelmaa, jonka käyttöönottoon liittyvät sisäiset koulutukset (valmennusprosessin mallintaminen, osaamisen tunnistaminen ja opinnollistaminen) jouduttiin koronapandemiasta johtuen siirtämään myöhempään ajankohtaan. Painopiste siirrettiin asiakastyöhön ja palvelujen toteuttamiseen poikkeuksellisissa oloissa.

Nuorten palveluissa ajankohtaisena asiana oli uuden toimintamallin käyttöönotto uusine matalan kynnyksen palveluineen (OhjaamoStartti, MerivaStartti).

4.2 Seuranta ja arviointi

Merivalla on käytössään ARVI2 -toiminnanohjausjärjestelmä, johon tallennetaan asiakkaiden palvelua ja sopimuksen kestoja koskevat tiedot, suostumuslomakkeet, henkilö-

ja perustiedot, tavoitteet, asiakaskertomukset, työyksiköissä työskenneltäessä päivittäinen osallistuminen ja työssä suoriutuminen sekä työvalmentajien tekemät kirjalliset työn arvioinnit, yksilövalmentajien laatimat loppulausunnot ja asiakkaan jatko-ohjautuminen.

Palvelujen toimivuutta mitataan mm. asiakaspalautteella, poikkeamien jatkuvalla tarkkailulla (aikataulujen pitävyys, lausuntojen aikataulut, asiakasprosessin toteutumisella jne.), prosessien toteutumisella ja tavoitteiden toteutumisella. Vaikuttavuutta arvioidaan jatkosijoittumisina Merivan jakson jälkeen. Asiakkaiden palautekanavana toimii Sovari eli Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry:n (entinen Valtakunnallinen työpajayhdistys) laatima ja ylläpitämä Sosiaalisen vahvistumisen mittari.

Talouden ja toiminnan seuranta tehdään joka toinen kuukausi säätiön hallitukselle ja Kemian kaupungin työllisyyspalveluille. Koko säätiön kattava toimintakertomus laaditaan vuosittain. Palvelukohtaiset raportit toimitetaan eri palvelujen ostajille ja rahoittajille vuosittain.

Kemian kaupungin kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan yhdessä Kemian työllisyyspalveluiden kanssa. Palvelujen toimivuutta, vaikuttavuutta, sisältöä ja uusien palvelujen tarvetta sopijaosapuolet tarkastavat joka toinen vuosi, tarvittaessa tiiviimminkin. Vuosittaiset asiakasmäärät palveluittain sovitaan Kemian kaupungin talousarvioneuvottelujen yhteydessä.

5 Hankkeet

5.1 Kehittämishankkeet

Nuorten työpajatoiminta

Meriva- säätiöllä on käynnistynyt vuonna 2010. Nuorten työpajan kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat nuoret (nuorisolain mukaisesti), jotka ovat tai joilla on riski jäädä työmarkkinoiden tai koulutuksen ulkopuolelle.

Merivan nuorten työpajatoiminnan uudelleenjärjestelyillä tehostettiin nuorten oikea-aikaista ohjautumista tavoitteittensa mukaisesti palveluihin kehittämällä ns. nivelvaiheohjausta ja nostamaan esiin nuorisotyötä kokonaisuutena, ei yksittäisinä toimenpiteinä. Nuorten valmennuspalveluiden kokonaisuus kattaa säätiöllä eri työyksiköissä tapahtuvan työvalmennuksen ja työvalmennusta tukevan yksilövalmennuksen sekä ryhmävalmennuksen keinoin toteuttavat matalimman kynnyksen starttivalmennukset (Ohjaamo- ja MerivaStartti) sekä kuntouttaviin valmennuspalveluihin sisältyvän ryhmävalmennuksen.

Koronapandemiasta huolimatta käynnistettiin säätiöllä toimintasuunnitelman mukaisesti starttivalmennuspalvelut. Työpajatoiminnan matalimman kynnyksen valmennuspalvelu, starttivalmennus, perustuu pääosin ryhmävalmennukseen.

OhjaamoStartti on avoin, sopimukseton ryhmävalmennuspalvelu, jolla pyritään tukemaan nuoren vastuunottoa omasta elämästään ja kasvua kohti itsenäistä aikuisuutta. OhjaamoStartti tukee osallisuutta ja sosiaalista vahvistumista, madaltaen myös kynnystä hakeutua sopimuksellisiin valmennuspalveluihin. OhjaamoStartti kokoontuu Ohjaamon

tiloissa kaksi kertaa viikossa, Korona-pandemian aikaan YouTube-kanavalla. OhjaamoStarttiin ei tarvitse etukäteen ilmoittautua.

MerivaStartti on nuorten sopimuksellinen valmennuspalveluiden matalimmalla kynnyksellä toimiva ryhmäpalvelu, jossa kokoontumisia kahdesti viikossa. Toinen päivä keskittyy yhteistyössä mediapajan kanssa pelillistämiseen ja toinen luontolähtöiseen valmennukseen. MerivaStartin asiakkaat ovat pääasiallisesti kuntouttavassa työtoiminnassa, joissa tavoitteena on arjenhallinnan tuen kautta kiinnittyä koulutukseen- tai työhön tähtääviin kuntoutuspolulle.

Meriva sr nuorten palvelut on osa Kemi Kohtaamo – hankkeen (nykyisin Kemi Ohjaamo) ylläpitämän Ohjaamotiimin monialaista verkostotyön alustaa. Tiivis yhteistyö monialaisen verkoston kanssa tehostaa nivelvaiheissa nuorten ohjautumista nuoren tarvitsemiin palveluihin.

Lapin nuorten työpajatoiminnan alueellinen koordinointi (ALU-koordinointi)

Osana Merivan nuorten työpajatoimintaa tuotetaan nuorten työpajatoiminnan alueellista koordinaatiotyötä (ALU). Lapin alueella ja koordinaattorina toimii Outi Hedemäki, joka työskenteli säätiön nuorten työpajatoiminnan kehittämistehtävissä 50 % työajalla, josta 30 % kiinnitetään ALU- koordinaatiotyöhön. ALU- koordinaatiotyön tavoitteena on välillisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisy tukemalla alueellisen tasa-arvon ja identiteetin näkökulmasta nuorten työpajatoimijoiden toimintaedellytyksiä muuttuvassa yhteiskunnassa sekä lisätä työpajojen henkilöstön ammatillisen osaamista. Toimintakaudella ALU- koordinaatiotyössä keskityttiin kartoittamaan erilaisia alustoja toteuttaa poikkeustilanteessa nuorten työpajatoimintaa ja valmennusta, tapaamisten ja verkostojen järjestämiseen etänä sekä tukemaan alueen työpajatoimijoita poikkeustilanteessa mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuurit yhteisellä polulla (KUPO)

KUPO – hanke, Kulttuurit yhteisillä poluilla (ESR), on Lapin AMK:n hallinnoima jatkohanke Polut – hankkeelle (Pohjoinen luonto maahanmuuttajien kotoutumisessa 2017-2019). Hankkeen tavoitteena on hyödyntää Polut-hankkeesta saatuja luontolähtöisen kotoutumisen hyviä työkäytäntöjä ja malleja, (luontosuhteen kehittyminen, luontotyöpajat, ohjatut työtoimintakokeilut ja luontolähtöinen vertaisryhmätoiminta) juurruttaa ja parastaa niitä osatoteuttajien toimintaympäristöihin ja alueen palvelurakenteisiin. Hankkeen tarkoituksena on rikastaa ja lisätä vaihtoehtoja sosiaalisen kuntoutuksen ja kotouttamispalveluiden tarjontaan asiakkaiden osallisuuden, hyvinvoinnin ja kotoutumisen tueksi osatoteuttajien toimintaympäristöissä (Meriva sr, Pohjantähtiopisto, Tervolan kunta ja Rovalan Settlementti ry).

Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa eri kulttuuritaustaisten ja syrjäytymisvaarassa olevien, erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden toimintaedellytyksiä, sosiaalista pääomaa, osallisuutta ja toimijuutta yhteisöllisesti luontolähtöisillä menetelmillä, niin että kaksisuuntainen kotoutuminen, integraatio ja hyvät etniset suhteet edistyvät.

Hankkeessa Meriva sr:n osatavoitteet on jaettu kolmeen aihekokonaisuuteen

1. Luontolähtöisen työpajatyöskentely eri toimintayksiköissä: luontolähtöisen valmennuksen mallintaminen säätiön starttivalmennuksen ja kuntouttavien

- valmennuspalveluiden ryhmävalmennukseen, luontolähtöisen valmennuksen kuvallistaminen osana mediapainotteista työpajaa
2. Vertaisohjaajuus: luontolähtöisten ryhmävalmennusten toteuttaminen yhdessä eri osatoteuttajien kesken, luontolähtöisen valmennuksen mallintaminen osaksi säätiön matalan kynnyksen kohtaamispaikan Kemikammarin ryhmätoimintaa, Kemikammarin asiakkaiden kautta monikulttuuristen vertaisohjaajaparien muodostaminen luontolähtöisen ryhmävalmennuksen toteuttamiseen
  3. Luontolähtöisen kuntoutuspolun nivelvaihtely: luontolähtöisen kuntoutuspolun jatkokelpojen mallintaminen

Yhdessä etänä - osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukena (ESR)

Kemin kaupunki, Meriva ja Saura-säätiö kehittivät yhdessä matalan kynnyksen etä- ja digitaalisen alustan palvelujen toteuttamiseen, osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Hanke toteutettiin Kemissä ja Kemijärvellä.

Koronaviruksen tuoma poikkeustila haastoi löytämään uusia etänä toimivia ratkaisuja osallisuuden ja yhteisöllisyyden luomiseen. Hankkeessa mallinettiin kasvokkain tapahtuvien palveluiden (kaupungin ja Kemikammarin palvelut sekä säätiöiden yksilö- ja ryhmävalmennus) toteuttamistapoja etänä toteutettavaksi. Säätiöiden kuntouttavien valmennuspalveluiden asiakkaita osallistettiin valmennuksen sisällölliseen kehittämiseen, jotta etävalmennus vastaisi parhaiten valmentautujien tarpeita poikkeustilanteessa.

STEA myönsi Merivalle rahoituksen **Kemin Kansalaistalo -hankkeeseen (Kemikammari)**. Kemikammari on syrjäytymistä ehkäisevä ja osallisuutta vahvistava kaikille avoin matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jonka toimintaa kehitetään käyttäjälähtöisesti. Kemikammarilla käyminen ja ohjattu tai omavalintainen toimintoihin osallistuminen on muotoutunut osaksi monien Merivan asiakkaiden arkea ja siten tukenut sosiaalista osallisuutta. Kuntoutus- ja valmennuspalvelut ja Kemikammari tekevät toimivaa yhteistyötä.

SUJUVA maahanmuuttajan koulutuspolku Lapissa –hanke (Lappia)

Hankkeen tavoitteena on alueellista yhteistyötä tiivistämällä sujuvoittaa maahanmuuttajien koulutuspolkuja sekä edistää kaksisuuntaista kotoutumista. Meriva on Tornion Työvoimasäätiön kanssa hankkeessa osatoteuttajana, ja säätiöllä on yhteinen koulutusvalmentaja. Hanke päättyi kesäkuussa 2020.

5.2 Yhteistyöhankkeet

Työpajat ja kansanopistot osaksi ammatillista oppimisympäristöä -kehittämishanke (Lappia)

Hankkeessa kehitetään Länsi-Lapin alueella ammatillisen koulutuksen ja työpajojen välistä yhteistyötä. Tavoitteena on integroida työpajatoiminnan sisällöt osaksi ammatillisten koulutusohjelmien opetussuunnitelmia, jolloin työpajat muodostaisivat yhden kiinteän osan Ammattiopisto Lappian uudesta osaamiskeskus- ja oppimiskenttämallista. Hanke päättyi toukokuussa 2020.

Oma polku maahanmuuttajalle -hanke (Lappia)

Hankkeen tavoitteena on maahanmuuttajien parempi työllistyminen ammatin ja osaamisen hankkimisen avulla, maahanmuuttajan suomen kielen taidon kehittyminen ja

yhteiskunnassa toimiminen, alueellisen toimintamallin luominen eri toimijoiden välillä sekä ohjaushenkilöstön osaamisen kehittäminen. Hanke päättyi joulukuussa 2020

Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävä kehitys – esiselvitys hanke (Syke – hanke)

Lapin AMK vetää selvitystyötä (ESR), jossa kootaan ajantasainen tieto sosiaalitalouden tilanteesta Suomessa, maakunnassa ja EU-tasolla, tuodaan esiin lappilaisia toimijoita kiinnostavia eurooppalaisia käytäntöjä, kuvataan paikallisia yhteistyöverkostoja ja uusia mahdollisuuksia, tuodaan esiin parhaita malleja ja toimintatapoja. Hanke toimii yhteistyössä Lapin säätiöiden ja Lapin tuetun työllistämisen osuuskunta – hankkeen kanssa.

Lapin tuetun työllistämisen osuuskunta – hanke (ESR)

Hanke on Lapin maakunnan alueen sosiaalitalouden toimijoiden eli työhönvalmennus – säätiöiden (Kemi, Kemijärvi, Rovaniemi, Sodankylä, Tornio) yhteinen hanke, jossa selvitetään ja etsitään uudenlaisia keinoja edistää osatyökykyisten työllisyyttä ja hyvinvointia ja alueiden elinvoimaa.

6 Työmarkkinoille kuntouttavat ja työelämäosallisuutta edistävät sosiaalisen työllistämisen palvelut

6.1 Työmarkkinoille valmentavat palvelut

Työhönvalmennus palkkatuetussa työssä

Työhönvalmennus palkkatuetussa työssä on valmennusta, jonka tavoitteena on parantaa työllistetyn henkilön työllistymisen edellytyksiä. Valmennuksessa vahvistetaan työelämän edellyttämiä perustaitoja työvalmennuksen, yksilövalmennuksen ja ryhmätoiminnan keinoin. Työllistämiskakson loppupuolella asiakkaan on mahdollista ohjatusti kokeilla työvalmiuksiaan Merivan ulkopuolisen edelleensijoituksen avulla. Tarkoituksena on vahvistaa työllistetyn henkilön osaamista, tunnistaa mahdolliset osaamisen vajeet sekä selkiyttää ammatillisiin jatkosuunnitelmiin tähtäviä tavoitteita.

Työkokeilu

Työkokeilun tavoitteena on ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selkiyttäminen tai työmarkkinoille paluun tukeminen. Työkokeilun kautta kartoitetaan asiakkaan osaamisen ajantasaisuutta sekä työmarkkinoille paluun mahdollisesti edellyttämää tuen tarvetta. Työkokeilusta sovitaan aina kirjallisesti TE-palveluiden kanssa.

Yksilötyöhönvalmennus

Yksilötyöhönvalmennus on suunnattu Kemin kaupungin työllisyyspalvelujen asiakkaille ja siitä sovitaan kirjallisesti osapuolten kesken. Palvelun aikana asiakasta tuetaan ammatillisten suunnitelmien työstämisessä ja toteuttamisessa yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Asiakas voi ohjautua palveluun joko suoraan tai Merivan työpajajakson jälkeen. Tavoitteena on asiakkaan sijoittuminen työhön tai koulutukseen toimenpiteen päätyttyä.

Työpaikalla tapahtuva oppiminen

Merivan työyksiköt tarjoavat työssäoppimispaikkoja ammatillisen toisen asteen opiskelijoille, joita ohjautuu Merivalle pääsääntöisesti ammattiopisto Lappialta ja ammattiopisto Luovilta. Työharjoittelun aikana opiskelija perehtyy ohjatusti oman ammattialansa käytännön työtehtäviin aidossa työympäristössä. Harjoittelu antaa opiskelijalle mahdollisuuden soveltaa teoriassa oppimiaan asioita käytäntöön sekä kehittää valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn. Harjoittelujen sisällöt, tavoitteet ja laajuus on määritelty oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja tutkintojen perusteissa.

6.2 Työmarkkinoille kuntouttavat palvelut

Sosiaalihuoltolakiin perustuva työtoiminta

Sosiaalihuoltolakiin perustuva työtoiminta on tarkoitettu työmarkkinoiden ulkopuolella oleville henkilöille, joiden toimeentulona on toimeentulotuki, sairauspäiväraha, kuntoutustuki tai eläke. Toiminnan tavoitteena on työtoiminnan avulla ylläpitää ja edistää asiakkaan toimintakykyä ja vahvistaa osallisuutta. Palveluun kuuluu ohjattu työtoiminta Merivan työyksikössä sekä verkostoyhteistyö palveluun ohjaavan tahon kanssa. Palveluun ohjaututaan kaupungin sosiaalitoimen kautta maksusitoumuksella.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan yleiset tavoitteet, toteutustapa sekä kesto määritetään laissa kuntouttavasta työtoiminnasta. Sopimus on kestoltaan vähintään 3 kk ja asiakkaan työaika 1-4pv/vko, 4-6h/pv. Palvelun sisältöä määrittävät osaltaan palvelunkuvaus sekä sopimus, joka on tehty Merivan, asiakkaan ja verkoston kesken. Palvelun tilaajana toimii kunta ja siitä sovitaan osapuolten kesken kirjallisesti.

Työtoiminnan yleisinä tavoitteina ovat asiakkaan elämänhallinnan, osallisuuden, sosiaalisten taitojen ja omien voimavarojen vahvistaminen sekä työmarkkinavalmiuksien parantaminen.

Kuntouttavan työtoiminnan keskeiset sisällöt

Kuntouttavaa työtoimintaa toteutetaan Merivalla **ohjattuna, syvennettynä ja myös ryhmämuotoisena** palveluna. Kaksi ensin mainittua ovat yksilöpalveluja, joihin voi sisältyä lisäksi ryhmätoimintaa muun muassa asiakkaiden sisäisten koulutuspäivien muodossa. Viimemainitussa taas toteutusmuotona on osallistuminen yhteen viikoittaiseen ryhmäpäivään.

Ohjattu ja syvennetty kuntouttava työtoiminta sisältävät työvalmentajan ohjaaman työskentelyn työyksikössä, sopimusmuodon mukaisen yksilövalmennuksen ja ryhmätoiminnan sekä verkostoyhteistön ja vähintään yhden verkostokokouksen sopimusjakson aikana. Lisäksi sopimukseen sisältyvät kahvit ja lounas työpäivän aikana. Asiakkaalle nimetään Merivan työyksikössä työvalmentaja, joka perehdyttää hänet työtehtäviin, ohjaa työskentelyssä sekä arvioi työssä suoriutumista. Asiakkaalle nimetään myös yksilövalmentaja, joka tapaa häntä sovitusti työtoimintajakson aikana ja tukee tavoitteiden suuntaisessa työskentelyssä.

Ohjatussa ja syvennetyssä kuntouttavassa työtoiminnassa on samat peruselementit. Toteutustapa on kuitenkin syvennetyssä työtoiminnassa intensiivisempi, vahvemmin asiakasta tukeva ja jatkosuunnitelmiin tähtäävä, kun taas ohjatussa työtoimintaan

osallistuminen on palvelun keskiössä. Sekä työyksikön työvalmentajan laatima työssä suoriutumisen arviointi, yksilövalmennuksen toteutustapa sekä yksilövalmentajan palvelusta laatima loppulausunto ovat syvennetyssä kuntouttavassa työtoiminnassa laajemmat ja monipuolisemmat.

Ryhmämuotoinen kuntouttava työtoiminta tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden sosiaaliseen kanssakäymiseen ja monipuoliseen ryhmässä toimimiseen. Se soveltuu asiakkaille, jotka haluavat löytää voimavaroja ja keinoja oman hyvinvoinnin sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen. Ryhmämuotoiseen työtoimintaan ei sisälly yksilövalmennusta eikä laajempaa verkostoyhteistyötä.

Osaamisen tunnistaminen työpajoilla

Osaamisen tunnistamisella tarkoitetaan työpajoilla toteutettavaa oppimisympäristön tunnistamisen sekä asiakkaille työpajajakson aikana kertyvän osaamisen tunnistamisen ja dokumentoinnin kokonaisuutta. Osaamisen tunnistaminen voidaan toteuttaa asiakkaan yksilöllisistä tavoitteista sekä kuntoutus- ja valmennuspalvelusta riippuen eri näkökulmista: 1) nykyisen osaamisen näkyväksi tekemiseksi asiakkaalle itselleen (tavoitteena voimaantuminen ja motivointi), 2) osaamisen ja kehittämistarpeiden kartoittamiseksi (tavoitteena jatkosuunnitelmien täsmentäminen) tai 3) ammatillisten tutkintojen osaamisvaatimukseen peilaten (tavoitteena opiskelu ja tutkinto). Asiakkaan osaaminen dokumentoidaan niin kutsutuksi osaamistodistukseksi, johon kootaan yksilöidysti kaikki asiakkaan työpajajakson aikana hankkima ja osoittama osaaminen. (vrt. <https://www.tpy.fi/kehittaminen/osaamisen-tunnistaminen>)

Ammatillisen koulutuksen reformi vuoden 2018 alussa sekä tutkintojen perusteiden uudistukset ovat tuoneet esiin päivittämisen tarpeen osaamisen tunnistamisen ja opinnollistamisen käytänteisiin liittyen. Toiminnan kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2020 ja tehtiin päätös PAIKKO -järjestelmän käyttöönotosta valmennushenkilöstön työvälineeksi.

Kehitysvammaisten työtoiminnan palvelut

Kehitysvammaisten työtoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja parantaa asiakkaan elämänhallintaa, estää syrjäytymistä sekä antaa mahdollisuus yhteisöllisyyteen ja vertaistukeen. Palvelun edellytyksenä on Kemin kaupungin päätös työtoiminnan järjestämisestä. Palvelumuotoja ovat **työtoiminta**, **avotyöhön valmentava intensiivijakso** ja **avotyövalmennus**.

Kehitysvammaisten työtoiminnassa työtehtävät suunnitellaan yksilöllisesti, asiakkaan jaksaminen ja työkyky huomioiden. Palvelu toteutuu Merivan omissa työyksiköissä työvalmentajien ohjauksessa. Asiakkaalle laaditaan yksilöllinen palvelusuunnitelma yhdessä hänen itsensä ja kehitysvammapalveluiden kanssa.

Avotyöhön valmentava intensiivijakso (20 pv) on tarkoitettu työelämään tai koulutukseen hakeutuvalla kehitysvammaiselle asiakkaalle. Palvelun tavoitteena on työllistyminen valmentajan tuella työmarkkinoille avotyöhön tai tuettuun työhön. Palveluun kuuluu tuki ja ohjaus yksilöllisen valmennussuunnitelmaan mukaan. Jakso voi olla kehitysvammaisten työtoiminnan jatkosopimusmuoto.

Avotyövalmennus on tarkoitettu avotyöhön tai tuettuun työhön Merivan ulkopuolelle sijoittuneelle kehitysvammaiselle asiakkaalle. Tavoitteena on tukea pysyvää sijoittumista

avoimille työmarkkinoille. Palvelu räätälöidään asiakkaan tarpeisiin perustuvan yksilöllisen palvelusuunnitelman mukaisesti.

7 Muille kuin kaupungille tuotetut työmarkkinoille kuntouttavat ja valmentavat lisäpalvelut

NUOTTI -valmennus

NUOTTI -valmennus on 16 – 29 vuotiaille suunnattua Kelan kustantamaa ammatillista kuntoutusta. Kyseessä on matalan kynnyksen palvelu, johon nuori voi hakeutua itse tai tarvittaessa verkostoonsa kuuluvan ammattilaisen avulla ottamalla yhteyttä suoraan Kelaan. Kirjallisia hakemuksia tai lääkärinlausuntoja ei tarvita. Meriva teki NUOTTI -valmennuksessa vielä alkuvuoden 2020 yhteistyötä palveluntuottajana toimineen Kemijärven Saura-säätiön kanssa. 1.4.2021 alkaen Meriva on toiminut itse NUOTTI -valmennuksen palveluntuottajana.

8 Verkostoyhteistyö

Säätiöoktetti ry:n muodostavat sosiaaliseen- ja ammatilliseen kuntoutukseen ja valmennukseen erikoistuneen yhdistyksen, Säätiöoktetti ry:n. www.saatio-oktetti.fi

Valtakunnallinen välityömarkkinaverkosto kokoaa yhteen valtakunnallisesti ja ammatillisesti vahvat aktiivisen sosiaali- ja työllisyyspolitiikan toimijat mm. SPR, Oktetti ry, Soste ry, Mielenterveyden keskusliitto ry, Sininauhaliitto, TPY ja Vates. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti, tapaa eri ministeriöiden edustajia ja ottaa kantaa työllisyyspolitiikan ajankohtaisiin asioihin.

Työllisyysdenseurantaryhmän tarkoitus on mm. seurata säätiön sopimuksen toteutumista, sekä laajemminkin rakennetyöttömyyden hoitoa Kemian kaupungissa. Ryhmä toimii myös nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmänä.

ALKU-verkosto (alueellisen kuntoutuksen yhteistyöryhmä) jonka tarkoitus on koota alueen toimijoita yhteen. Tapaamisissa vaihdetaan ajatuksia, tietoja ja organisaatioiden kuulumisia. Verkosto koostuu Kemi-Tornion sosiaalityön, nuorten palvelujen, etsivän nuorisotyön, nuorten psykiatrisen ja TE-toimiston toimijoista.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto koordinoi nuorten työpajatoimintaa ja muita palveluita tarjoavien yhteisöjen ja viranomaisten keskinäistä yhteistyötä.

Lapin ELO - Jatkuvan oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä ohjaa Lapin aikuiskoulutuksen tieto- ohjaus- ja neuvontapalvelujen strategian mukaista jalkauttamista sekä omalta osaltaan aikuiskoulutusstrategian toteutumista.

Lapin TNO-työryhmän tavoitteena on vahvistaa tieto-, neuvonta- ja ohjauksen verkostoa.

9 Tunnusluvut ja käyttöaste

Asiakkaita palveluittain oli vuonna 2020:

- Palkkatuki / palkkatyö 58
- Työkokeilu TEM 23
- Kuntouttava työtoiminta 211
- Yksilöllinen työhönvalmennus 74
- Työssäoppijat 2
- Sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta 3
- Kehitysvammaisten avotyö 20
- Kehitysvammaisten työhönvalmennus 15
- YKP 3
- SoKu hanke 7
- Nuotti / Kela 5
- Koulutusvalmennus 14
- Velvoitetyö 8

Yhteensä 443 asiakkuutta, joista eri henkilöitä 309.

Säätiö jakson jälkeen **ydinpalveluista** on **sijoittunut** 40 henkilöä 43,48 %. Työttömiksi palanneista (52 henkilöä) prosessi jatkuu 38,46 %:lla. Työttömäksi palanneista (32 henkilöä) ilman suunnitelmaa jäi 61,54 %.

Positiivinen sijoittuminen 65, 22 % (palveluprosessin seuraavaan palveluun sijoittumisen lisäksi mukana sijoittuminen muuhun ohjattuun toimintaan, typp-palveluihin, terveydentilan selvittelyyn yms.)

Ydinpalvelut ovat; Kela, palkkatuki, yksilöllinen valmennus, työkokeilu, kuntouttava työtoiminta ja koulutusvalmennus.

- Työhön 7
- Koulun/opiskelemaan/jatkokoulutukseen 22
- Työvoiman ulkopuolelle 7
- Muuttanut paikkakunnalta 4
- Työttömäksi; prosessi jatkuu 20 (muu ohjattu toiminta 6, terveydentilan selvittelyyn 9 ja Typp palveluihin 5)
- Työttömäksi; ei suunnitelmaa 32
- Keskeytynyt 28, joista asiakas itse keskeyttänyt 3
- Sopimus jatkunut säätiöllä 122

Nuorten osuus 27,83 % asiakkaista.

Naisia 48,87 %, miehiä 51,13 %.

Asiakkaiden keski-ikä 39,6 vuotta. Nuorin 17 vuotias ja vanhin 63 vuotias.

Henkilötyö-/kuntoutus-/valmennuspäivät

- palkkatuettu- tai palkkatyö 5 769
- velvoitetyö 624

- työkokeilu TEM 927
- kuntouttava työtoiminta 5 709
- ryhmämuotoinen kuntouttava työtoiminta 100
- yksilöllinen työhönvalmennus 32
- yksilöllinen työhönvalmennus, poikkeustila 240
- työssä oppijat 53
- suojatyö 50
- yhdyskuntapalvelu 88
- kehitysvammaisten työhönvalmennus 1 087

Päiviä yhteensä 14 679

Vuonna 2020 säätiön käyttöaste oli koko säätiön osalta 94,02 %. Kemian kaupungin ja säätiön välisen uuden kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen käyttöaste oli 93,33 %.

Asiakkaat/käyttäjät Merivan hankkeissa (eivät mukana säätiön asiakastilastoissa)

Kemikammari (Stea rahoittama Kansalaistalo – hanke)

Hankkeen tarkoitus on kehittää kaikille Kemiläisille matalan kynnyksen kohtaamispaikka. Kohtaamispaikan tarkoitus on edistää kuntalaisten hyvinvointia.

- 8 113 käyntiä
- 219 kävijää

Kävijöiden ikä vaihtelee 1 – 90 vuoteen, ja päivittäin kävijöissä on sekä työikäisiä että ikäihmisiä, viikoittain myös lapsia ja nuoria.

Kupo-hanke, luontolähtöinen valmennus

Avoimessa toiminnassa oli mukana 72 henkilöä ja käyntejä oli 209.

Ohjaamo startti

Sopimuksettomassa ryhmäpalvelussa mukana oli 17 henkilöä. Etäpalveluiden katselukertoja oli 4 951.

10 Laatu- ja henkilöstön osaamisen kehittäminen

10.1 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Valtakunnallisesti on säätiöiden välillä jatkuvaa laadun-, palvelujen-, koulutuksen-, henkilöstön-, ryhmäohjauksen-, ja työmenetelmien sisällön kehittämistä.

Laatuseurannassa ovat olleet käytössä BSC tulokortit (sopimukset), palvelunostajien laatustandardit (KELA ja VKK) sekä palautejärjestelmät OPAL ja Sovari

Lähes koko valmentava henkilöstö on suorittanut täydennyskoulutuksia. Koulutuspäiviä kertyi keskimäärin 1 päivää / henkilö.

10.2 TYKY-toiminta vuodelle 2020

TYKY-ohjelman tarkoituksena on edistää henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista työkykyä. Työnohjaus on mahdollista kaikille työntekijöille tarpeen mukaan, ja mahdollisuutta käytettiin jonkin verran. Kollegatapaamiset olivat mahdollisia mm. säätiöiden yhteisillä päivillä. Liikuntailtapäiviä järjestettiin lähes jokaisessa yksikössä.

10.3 Henkilöstö

Henkilökunta ja ammattiryhmittäin vuonna 2020

Ammattiryhmä	Vakinainen	Määräaikainen
Tekninen henkilökunta		3
Ohjaava henkilökunta	6	3
Yksilö- ja ryhmävalmennus	3	
Mainos, markkinointi, tuotanto vastaava	1	
Hallinto; toimisto	1	
Hallinto; johto	2	
Vastaava ohjaaja	2	
Johtava yksilövalmentaja	1	
Hankehenkilöstö	1	6
Yhteensä	17	12

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 2020

Ikäryhmä	Yhteensä	Naisia	Miehiä
25v-29v	1	1	0
30v-39v	4	2	2
40v-49v	7	3	4
50v-59v	11	5	6
60v-	6	4	2
Yhteensä	29	15	14

Keski-ikä 50,28v.

Ostopalveluja ei vuonna 2020 ollut.

Sairauspoissaolot olivat 8,7 päivää / henkilö, joka on 25,64 % vähemmän kuin vuonna 2019. Työtapaturmista kirjattuja sairauspoissaoloja oli 0 päivää ja tapaturmia 1.

Työterveyshuollon kulut olivat 19 865€ joka on 38 % enemmän kuin vuonna 2019.

Eläköityneitä henkilöitä vakinaisesta henkilökunnasta oli 1

11 Hallintoelimet, työryhmät ja henkilöstö vuonna 2020

11.1 Hallinto

Hallintoneuvosto

Keminmaan kunta, pj.	Hannu Tikkala
Kemin kaupunki	Teija Jestilä
Kemin kaupunki	Tytti Kumpulainen
Kemin kaupunki	Tommi Sauvolainen
Kemin seurakunta	Tuomas Tölli
Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Kemin yhdistys ry	Elina Kehusmaa
Kemin Seudun Kuulo ry	Jaakko Alamommo
Kemin Seudun Sydänyhdistys ry	Jari Sieppi
Kehitysvammaistuki 77 Kemi ry	Raili Kantola
Kemin Seudun Reuma ry	Hannu Vakkuri
Länsi-Lapin Hengitysyhdistys ry	ei nimennyt edustajaa
Keminmaan Työttömät ry	ei nimennyt edustajaa
Yhdessä ry	Sami Hyväri
Toivola-Luotolan Settlementti	Johanna Axelsson

Hallitus

Kemin kaupunki, pj	kesäkuu 2020 asti	Santeri Lindholm
Keminmaan kunta, vpj		Jani Koskela
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry		Päivi Parpala
Kehitysvammatuki 77 Kemi ry		Arja Saarento
Kemin Seudun Reuma ry		Lasse Ilves
		Kalevi Lampinen

Tilintarkastajat

BDO Audiator Oy / Hilikka Ojala HT, JHT
Aarne Pohjola HT, JHT

11.2 Lähipiirisuhteet

Lähipiiri muodostuu hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenistä, tilintarkastajista sekä toimitusjohtajasta.

Säätiö ei ole antanut avustuksia, lainoja tai vakuuksia lähipiirille eikä tehnyt mitään säätiönlain tarkoittamia toimia lähipiirin kanssa.

Lähipiiriin kuuluvat henkilöt ovat maksaneet palveluista / tuotteista täysin saman hinnan kuin muutkin säätiön asiakkaat. Meriva sr ei ole antanut lähipiirille minkäänlaisia vastikkeettomia etuja.

Hallitukselle ja hallintoneuvostolle on maksettu kokouspalkkioita yhteensä 5 180 € vuonna 2020.

Tilintarkastajille on maksettu edustamansa yhteisön laskulla 3 263,30 € vuonna 2020.

Toimitusjohtajalle on maksettu palkkaa (brutto) 54 198,12 €, puhelineta 240 € sekä kilometri- ja päivärahakorvauksia 95,29 € vuonna 2020.

11.3 Työryhmät

Kemin kaupungin hankkeissa (ohjausryhmät ja muut työryhmät) säätiötä ovat edustaneet Hilikka Halonen ja Outi Hedemäki

Kemin kaupungin Moniammatillisessa nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa säätiön edustajana toimi Hilikka Halonen.

12 Talous

Verottaja suoritti verotarkastuksen säätiön verovuosista 2017 ja 2018. Verottajan veroratkaisun pvm 25.6.2020 mukaan säätiölle lankesi maksettavaksi arvonlisäveroä vuodelta 2017 207 183,54 euroa ja vuodelta 2018 210 988,57 euroa.

Vuoden 2019 291 695,16 euroa ja vuoden 2020 tammi-heinäkuun osalta arvonlisävero 162 659,83 euroa suoritettiin itseoikaisuna verottajan ohjeen mukaan. Vuoden 2020 osalta arvonlisävero on lisätty kaupungin maksamaan kuukausihintaan verottajan ohjeiden mukaisesti.

Kemin kaupungin ja säätiön välisen kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen D 1 mukaan mikäli arvonlisäverotuksessa tapahtuu lainsäädännöllisten muutoksia, lisätään kaupungin vuosikorvaukseen kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero.

Kemin kaupungilta on laskutettu arvonlisäveroä seuraavasti. Säätiön omalle kustannusvastuulle jäivät viivästysmaksut, -korot ym. seuraamusmaksu

	2017	2018	2019	tammi-heinäkuu 2020	yhteensä
ALV	207 183,54 €	210 988,57 €	291 695,16 €	162 659,83 €	872 527,10 €
Korot ym.	56 931,18 €	41 243,16 €	23 686,28 €	14 835,88 €	136 696,50 €
Yhteensä	264 114,72 €	252 231,73 €	315 381,44 €	177 495,71 €	1 009 223,60 €

Verottajan maksuohjelman mukaan vuodelle 2021 arvonlisäveroä oli maksussa vielä 346 743,09 euroa, jotka on maksuohjelman mukaan kuluvana vuonna jo tilitetty verottajalle ja laskutettu kaupungilta. Osasta maksuohjelmaan kuuluvista alv-eristä verottaja ei ole vielä tehnyt päätöstä koskien seuraamus- ja viivästysmaksuja. Siksi osa em. maksuista siirtyy seuraavalle tilikaudelle. Tästä syystä vuosien 2019 ja 2020 säätiön maksettavaksi jääneisiin osuuksiin voi tulla vielä täsmennyksiä.

Säätiön talouteen verottajan maksuohjelmalla on vaikutusta maksuohjelmavuosien osalta. Pidemmän ajan talouden hallinnassa säätiösopimuksen leikkauksella 186 143 euroa on ratkaisevampi merkitys, koska leikkaus on pysyvä. Lisäksi säätiölle tuli lisävastuita uuden kaupunkisopimuksen myötä n. 50 000 euroa (nuorten työpajatoiminnan omavastuuosuus ja velvoitetyöllistämisen lisääminen).

Säätiön hallitus on päättänyt talouden sopeutustoimista vuodelle 2021, sopeutus koskee henkilöstömenoja. Pidemmän ajan sopeuttamissuunnitelman tarvetta säätiön hallitus arvioi kuluvan vuoden aikana. Myös kaupungin, palvelujen tilaajan, kanssa neuvotellaan tilattavan palvelun osalta – sopimuksen leikkauksen jälkeen säätiö ei pysty tuottamaan palveluja siinä määrin kuin ennen sopimuksen leikkausta.

13 Tilinpäätös

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Tilinpäätös
	2020	2019	2018
Liikevaihto	1631813	1746228	1797439
Liiket.muut tuotot	447257	410129	458559
LIKEVAIHTO	2079070	2156357	2255998
Materiaalit ja palv.	-60578	-77578	-98972
Henkilöstökulut	-1351673	-1555998	-1567611
Liiket.muut kulut	-576734	-618670	-558516
Poistot	-25319	-27124	-28233
ALI/YLIJÄÄMÄ	64766	-123013	2666
Muut tuotot ja kulut	-69241	3768	2675
Lähdeverot	0	0	0
Osakkeiden arvonalennukset	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-4475	-119245	5341

Vastaavaa	2020	2019	2018	2017
Pysyvät vastaava				
Aineettomat hyödykkeet	26507	38964	51420	63877
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	38587	44003	47329	61307
Sijoitukset	14000	14000	14000	14000
Muut osakkeet	0	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	1957	977	1173	806
Keskeneräiset	0	0	0	0
Valmiit tuotteet ja tavarat	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	1957	977	1173	806
Saamiset				
Pitkäaikaiset	0	0	0	0
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	48248	90028	34045	44387
Muut saamiset	13172	8009	16591	7707
Siirtosaamiset	195715	139788	49781	120023
Lyhytaikaiset yhteensä	257135	237825	100417	172117
Rahoitusarvopaperit	400000	400000	400000	400000
Rahat ja pankkisaamiset	533308	1879	219962	73520
Vastaavaa	1271494	737648	834301	785627

Vastattavaa	2020	2019	2018	2017
Oma pääoma				
Säädepääoma	34647	34647	34647	34647
Muut rahastot				
Muut rahastot	24027	24027	24027	24027
Toimintapääoma	367454	486699	481359	383842
Tilikauden voitto/tappio	-4475	-119245	5341	97517
Oma pääoma	421653	426128	545374	540033
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	0	87651	0	0
Saadut ennakot	0	0	0	11148
Ostovelat	33359	34591	34500	32355
Rahoitusvekselit	0	0	0	0
Muut velat	645053	19618	17365	18032
Siirtovelat	171429	169660	237062	184059
Lyhytaikainen yhteensä	849841	311520	288927	245594
Vieras pääoma	849841	311520	288927	245594
Vastattavaa	1271494	737648	834301	785627

Kemissä

Hilkka Halonen
Toimitusjohtaja

Liitteet

Toimenpideohjelma 2020 toteutuminen

Asiakas					
Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2020	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit/ seuranta	Toteutunut
Tyytyväinen tilaaja ja käyttäjäasiakas	Käyttöaste vähintään 100 % Vähintään 80 % sijoittuu muualle kuin työttömyyteen Sosiaalisen vahvistumisen koettu muutos yli 50 %:lla asiakkaista	Tiivis yhteistyö ja selkeä työnjako työllisyysyksikön kanssa Yritysyhteistyön ja ulkopuolelle tarjottavan työhönvalmennuksen lisääminen (seinätön paja) Sovarin juurruttaminen palautekanavana Asiakasosallisuuden vahvistaminen kehittäjä-asiakastoiminnalla	Yksilövalmentajat Jory	Asiakastilastot Sovari	Käyttöaste 94,02 % Ydinpalveluista positiivinen sijoittuminen 65,22 % Koronavuosi rajoittanut asiakkaiden sijoittumista Sovari 2020 -tulokset: sosiaalisen vahvistumisen koettu muutos 97 % asiakkaista Kehittäjäasiakastoiminta ei käynnistetty (korona)

Talous					
Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2020	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit / seuranta	Toteutunut
Kestävä talouden hallinta	Ylijäämäinen talous	Systemaattinen toiminnan ja talouden seuranta hallituksessa,	Jory Hallitus Esimiehet	Talouden ja toiminnan seurannan raportit	Raportit käsitelty kuukausittain lomakuukausia

		joryssa ja yksiköissä sekä tarvittaessa: korjausmenettelyjen teko		Tulos Euroa/asiakas	lukuunottamatta. Tulos alijäämäinen -4 475€ Euro / asiakas 6 437€
--	--	---	--	------------------------	--

Henkilöstö ja johtaminen

Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2020	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit/ seuranta	Toteutunut
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Osaamisen kehittäminen Työhönkuntoutuksen erityisosaamisen vahvistaminen</p> <p>Työkyvyn edistäminen Johtamis- ja esimiestaitojen vahvistaminen</p>	<p>Työvalmennuksen perus- ja ammattitutkinnot uusille työntekijöille</p> <p>Valmennusprosessien hallinnan kehittäminen sekä yksilö- ja työvalmennuksen yhteistyön vahvistaminen</p>	<p>Esimiehet Henkilöstöpäällikkö</p>	<p>Henkilöstösuunnitelma laadittu Suoritetut tutkinnot Hankittu erityisosaaminen</p> <p>Toteutuneet sisäiset koulutukset ja kehittämispäivät</p>	<p>Koronavuonna koulutuksiin osallistumisia vähemmän, resurssit keskitetty asiakastyöhön</p> <p>Yhdessä etänä -hankkeen kautta henkilöstölle etäkoulutusta Teams -alustan käytöstä, verkkovalmennuksesta sekä tietoturva-asioista</p> <p>Sisäinen koulutus uudesta Palvelu- ja toimintasuunnitelmasta lykätty koronan vuoksi. Valmennuksen kehittämistyön suunnittelu jatkunut sekä sisäisesti että yhteistyössä työllisyyspalvelujen kanssa, teemoina mm. osaamisen tunnistaminen ja työkyvyn arviointi työpajoilla</p>

		Varman henkilöstökyselyjen hyödyntäminen Kehityskeskustelut: toteutus ja kehittämisestä sopiminen		Henkilöstökysely Sairauspoissaolot/ väheneviä tai ennallaan	Henkilöstökysely siirretty vuodelle 2021 Sairauspoissaoloja 8,7 pvä / hlö (11,7 pvä / hlö vuonna 2019 vastaava aika)
--	--	--	--	--	---

Toimintatavat ja rakenteet

Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2020	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit/ seuranta	Toteutunut
Strategisten kumppanuuksien kehittäminen ja vahvistaminen	Laadukkaat ja oikea-aikaiset tuotannon, valmistuksen ja taloushallinnon prosessit	Prosessien kuvaaminen	Jory ja strategiset kumppanit	Prosessit kuvattu ja ohjaavat toimintaa	Otettu käyttöön uusi Palvelu- ja toimintasuunnitelma 2020-2024, jossa kuvattu palvelut sekä valmistusmenetelmät Taloushallinnon prosesseja on uudistettu, käyttöön otettu lokakuussa Procounor
Kehittyvä kilpailukykyinen organisaatio	Palvelujen kehittäminen muuttuviin tarpeisiin, muuttuvassa toimintaympäristössä	Nuorten palveluiden uuden konseptin (sisältö, infra) luominen SOKU – hankkeen hyvien käytäntöjen ja TPY:n suosittelman starttivalmistuksen mukaisesti Palvelutarpeiden ennakointi sidosryhmäyhteistyössä Säätiöiden yhteiset tarjoukset, yhteisen palvelujen kilpailutusorganisaation		Nuorten palveluiden uusi toimintamalli, Meriva-startti ja Kohtaamostartti Voitetut kilpailutukset	Nuorten palveluiden uusi malli otettu käyttöön, startteja toteutettu koronarajoituksista johtuen myös etänä Meriva on Kelan NUOTTI-valmistuksen palveluntuottaja 1.4.2020 alkaen Lapin säätiöiden yhteiset hankkeet: Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti

		selvittäminen			kestävää kehitystä – hanke Lapin tuetun työllistämisen osuuskunta – hanke
		Aktiivinen hanketyö palvelujen kehittämisessä		Hankkeet (omat, yhteistyöhankkeet)	Kulttuuri yhteisellä polulla – hanke, luontolähtöisten valmennusmenetelmien kehittäminen

1. Määrätavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Palkkatuettu työ, henkilötyöpäivät ◆ Työkokeilu- ja työhönvalmennuspäivät ◆ Sosiaalihuoltolain mukainen palvelu ◆ Sijoittuminen 				
	<p>palkkatyö 5 769 henkilötyöpäivää, veloitetyö 624 henkilötyöpäivää, työkokeilu 927 henkilötyöpäivää, yksilöllinen työhönvalmennus 32 henkilötyöpäivää, työharjoittelu 53 opiskelijatyöpäivää, yhdyskuntapalvelu 88 henkilötyöpäivää, kuntouttava työtoiminta 5 809 henkilötyöpäivää, kehitysvammaisten työtoiminta 1 087 henkilötyöpäivää, yksilöllinen työhönvalmennus poikkeustila 240 henkilötyöpäivää, sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta 50 henkilötyöpäivää.</p> <p style="text-align: right;">Muualle kuin työttömyyteen sijoittunut asiakkaista 65,22 %.</p>				
2. Taloudellisuustavoitteet					
◆ Valmennustuotot	1 781 076				
◆ Työtoiminnan tuotot	121 841				
3. Henkilöstö					
◆ Vakinaiset (htv)	17				
◆ Määräaikaiset, ei sijaiset (htv)	12				
◆ Määräaikaiset, sijaiset (htv)	0				
◆ Työllistetyt	58				
◆ Veloitetyö	8				